

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

Prva slovenska založba

CELJE - LJUBLJANA

DRUŽINSKA PRATIKA 2018

Podatki o knjigi

- Naslov: Družinska pratika 2018
- Urednica: Polona Mlakar
- Cena: 5,50 €
- Velikost: 100 mm x 140 mm
- Vezava: broširana
- Število strani: 224
- ISSN: 1408-4287
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba
- Leto izdaje: 2017

Kontakt

Uredništvo

Telefon 01 244 36 70

urednistvo@celjska-mohorjeva.si

Branje za dušo in koristni drobci za vsakdanje življenje

Kjer koli bralec odpre Pratiko 2018, bo lahko hitro prebral kaj lepega za dušo in kaj koristnega za vsakdanje življenje. Mali almanah poleg raznovrstnih koledarskih podatkov ter praktičnih in uporabnih nasvetov prinaša številna krajša besedila o aktualnih temah ter leposlovna besedila za odrasle in otroke, ne manjka pa tudi razvedrilnih strani s križankami in humorjem.

Prvi del pratike prinaša koledarske podatke za leto 2018. Tu so najprej splošne informacije in preglednica znamenj, sledijo prazniki v Sloveniji in okoliških državah. V mesečnih koledarskih pregledih najdemo svetniške godove in praznike, lune mene in napoved vremena. Za ta del je svetniške like izrisala akademska slikarka Anka Hribar Košmerl. Sledijo podrobnosti o Luninih menah in Herschlov vremenski ključ, podatki o vidnosti planetov in mrkih, ob koncu tega dela pa objavljamo še stoletni koledar.

Poleg stalnega podatkovnega dela Pratika za leto 2018 prinaša tudi obsežni bralni del, v katerem so kratki sestavki, razvrščeni v poglavja *Korenine*, *Lepa beseda*, *Pomagajmo si*, *Nasveti*, *Otroški kotichek* in *Razvedrilo*.

Nova *Družinska pratika* Celjske Mohorjeve družbe prinaša spomin na pomembne može, med katerimi so tudi Janez Evangelist Krek, Ivan Cankar in Jože Debevec. Pratika bralce usmerja v slavna romarska središča, kakršni sta Fatima in Lurd. Očetje se lahko poučijo o pomembnosti svojega vzgojnega poslanstva. Poučni in priročniški sestavki nas seznanijo npr. s koristnostjo sršenov, ingverja, pa tudi, kdaj za številčkami pišemo pike in kdaj ne ... Prehranjevanje bo bralec uzaveščal s prikazom odnosa do kruha skozi čas. V leposlovnem koticčku *Lepa beseda* nas očarajo pesmi in kratke črtice, otroci pa bodo veseli npr. zgodbe o miški, ki se odpravi na luno ... Ugankarje v razvedrilnem koticčku čaka ob žrebu tudi knjižna nagrada. Vabljeni k branju in sodelovanju!

Vladar leta 2018 – Venera

Venera je drugi planet. Ko je vzhodno od Sonca, jo vidimo kot Večernico, kadar je zahodno od njega, pa kot Danico (Jutranjico). Venerina atmosfera je neprozorna, sestoji v glavnem iz ogljikovega dioksida; temperatura je približno 300 °C. Njen premer znaša 12610 km, za obrat okrog svoje osi porabi nekaj dni. Zemlji se približa na 42 mio km, največja oddaljenost pa znaša 258 mio km. Srednja oddaljenost Venere do Sonca je 108 mio km, za pot okrog Sonca porabi 225 dni.

Venerino leto v Stoletni pratiki

Venera je lepa, belo lesketajoča se zvezda. Poleg Sonca in Lune je najočitnejša. Svoj obtek okoli Sonca konča vsako leto enkrat. Njena narava je vlažna in gorka, vendar manj kot Jupitrova. Je ženska, zmerna, dobrotljiva. Ženske dela lepe, z dolgimi lasmi, daje jim okrogel obraz in okrogle oči; oblikuje skoraj takšne ljudi kot Jupiter, vdani pa so brezdelju in nasladnosti. Pomeni mladeniča, deklico, priležnice, zakonske žene, kuharje, godce, prijatelje in sorodnike, mehke in pohlevne, usmiljene, prijazne, priljudne, lepo napravljene, plesalce, snubce, mehkužneže in tiste, ki so radi ve-

38

seli in v družbi, slikarje in pesnike. V človeku ima pod sabo maternico, ledvice, rodila, semenik, dojke in njihove bradavice, grlo, ledja, jetra in vonj. Če vzamemo vse dele Venerinega leta skupaj, je ob vsakem času bolj mokro kot suho, pa tudi soparno in precej gorko.

Pomlad nastopi pozno, je vselej mokra, ponavadi zmerna in dobra za vse sadeže. Včasih pa je premočno, da nagaja pri setvi, posebno na mokrih njivah. Pozne pozebe se ni treba prav bati.

Poletje je gorko in soparno, če pa spomladi neprestano dežuje, pride za njo vroče, sušno poletje, kar pa je le redko, in pridelamo najboljše vino. Če je poletje v Venerinem letu sušno, bo žito drago.

Jesen je ponavadi gorka in lepa, vendar ne traja dolgo. Ozimino zgodaj posej, zakaj sredi novembra navadno zmrzne in se pred božičem ne otaja.

Zima je sprva znosno suha, potem pa, posebno od 12. februarja do konca, povsem mokra. Prinaša zelo hude nalive, ki prizadenejo škodo hišam, ljudem in živini.

J. Stabej, *Prava stoletna pratika*, Ljubljana 1986, 121–123

Informiramo. Tudi in predvsem o dobrem.
Mi poročamo, vi si ustvarjate mnenje.

Ognjišče ujamete na frekvencah: Sv. gora 107,5; Tomaj 93,2; Beli Križ 99,7 ...

39

Zgodilo se je ta mesec

»Kar je bilo, bo spet, kar se je zgodilo, se bo spet zgodilo, nič ni novega pod soncem,« piše na začetku Pridirjarjeve knjige v Svetem pismu. Da se pripravimo na prihodnost, moramo torej pobrskati po preteklosti.

Januar

Dne **5. januarja 1968** je bil za prvega sekretarja komunistične partije Češkoslovaške izbran Aleksander Dubček, ki je v državi nameraval izpeljati številne gospodarske in družbene reforme. S tem se je začela tako imenovana praška pomlad. Oblastniki v vzhodnoevropskih državah so dogajanje na Češkoslovaškem opazovali z nelagodjem, saj se jim je liberalizacija zdela nevarna. Zato je 21. avgusta 1968 vanjo vdrlo približno 200.000 vojakov iz Sovjetske zveze, Poljske, Madžarske in Bolgarije. Voditelje praške pomladi so odstavili, življenje v državi pa vrnilo na stare tirnice.

Februar

Egiptovski predsednik Gamal Abdel Naser (1918–1970) si je želel ustvariti arabsko državo, ki bi segala od Atlantskega oceana do Perzijskega zaliva ter obsegala vso severno Afriko in Arabski polotok. Prvi korak k temu cilju je bila združitev Egipta in Sirije v Združeno arabsko republiko, ki je nastala

52

1. februarja 1958. Njen predsednik je bil Naser, skupni parlament pa je bil v Kairu. Združena arabska republika je bila odpravljena leta 1961 po vojaškem udaru v Siriji.

Marec

V torek, **31. marca 1908**, zgodaj dopoldne je prebivalce vasi Avče v Soški dolini prestrašil pok. »Vsi, ki so bili zunaj, so se pogovarjali, kaj more to biti,« je poročal časnik *Slovenec*. »Popoldne pa je neki tukajšnji posestnik, ki je v svoji senožeti pol ure od vasi delal, prinesel v vas novico, da je padel kos topove krogelje, ki je ranila tam stoječe sadno drevo in se zarila petnajst centimetrov globoko v zemljo. Mož s svojim šestletnim sinom je bil oddaljen približno deset metrov. Mož od strahu ni hotel krogelje izruti. Šele ko je prišel še nekdo drugi, sta jo izrula iz zemlje. Krogelja tehta 1 kg 18 dkg, dolgost približno 15 cm, debelost pa 5 cm. Druge nesreče ni bilo. Od kod je priletela krogelja: Od vaj italijanskega topništva ob meji?« Kmalu se je izkazalo, da najdeni predmet ni »krogelja«, temveč meteorit – prvi, ki so ga našli na ozemlju današnje Slovenije.

April

Dne **27. aprila 1908** so se v Londonu začele četrte olimpijske igre. Bile so najdaljše v zgodovini, saj so trajale do 31. oktobra. Med 2.008 športniki iz 22 držav je bilo le 37 žensk. Najuspešnejša sta bila angleški plavalec Henry Taylor in ameriški atlet Melvin

53